

Σίλας
Αλεξίου

αρνείσαι να
παραδοθείς
άνευ όρων
στο... αλάθητο

που διεκδικούν τα κατηγορητήρια, χωρίς ωστόσο να τους γυρίζει αδιάφορα την πλάτη. Δεν μπορείς να αποδώσεις τα πάντα σε σατανικές συμπτώσεις, ούτε – πολύ περισσότερο – σε συνωμοσίες αντιπάλων. Οι εντυπώσεις σε κατακλύζουν. Από όποια πλευρά κι αν προέρχονται. Πάνω σ' αυτές χτίζεται άλλωστε κάθε υπόθεση που ανατίθεται τελικά στη Δικαιοσύνη. Εδώ όμως βρίσκεται το κομβικό σημείο. Το σταυροδρόμι που υποχρεώνει τον δικαστή να ξεχωρίσει από το πλήθος και να ακολουθήσει τη μοναχική διαδρομή τού αδέκαστου κριτή. Κι αν εμείς, οι πολίτες που δεχόμαστε όλα αυτά τα αλληλοσυγκρουόμενα ερεθίσματα, έχουμε το δικαίωμα να προβάλουμε την προσωπική μας γνώμη χωρίς κόστος, συνεπικουρούμενοι από τυχόν αισθήματα συμπάθειας ή αντιπάθειας προς τα πρόσωπα που αγωνίζονται να μας πείσουν, ο δικαστής δεν το έχει. Αντιθέτως, έχει την υποχρέωση να τεκμηριώσει τις όποιες εντυπώσεις του (άνθρωπος είναι) με στοιχεία. Η άσκηση ποινικής δίωξης, βεβαίως, δεν προϋποθέτει την ύπαρξη αποδείξεων. Με απλές ενδείξεις ενοχής, επιτρέπεται να απαγγελθούν κατηγορίες. Επιτρέπεται ακόμη και η προφυλάκιση. Τα δύσκολα έπονται. Και δεν αφορούν μόνο τον κατηγορούμενο, που θα κληθεί να αποδείξει τούς περὶ αθωότητας ισχυρισμούς του. Βαρύνουν κυρίως τους δικαστές που θα ανέβουν στην έδρα, όταν έλθει η ώρα της τελικής κρίσης. Εκεί, στο ακροατήριο, όπου όλα έρχονται στο φως, οι εντυπώσεις – ξεχασμένες άλλωστε με την πάροδο του χρόνου – δεν διαδραματίζουν κανένα ρόλο. Για τους απλούς θεατές, η απόφαση θα αποτελέσει επιβεβαίωση ή διάψευση του ενστίκτου τους. Αν, έως τότε, τα στοιχεία υπερικύσουν των βασανιστικών αμφιβολιών...

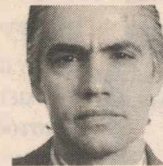
[ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ]

Ο Κ. Σημίτης δεν έκανε αυτοκριτική

Η διαπίστωση δεν ακυρώνει το σημαντικό του έργο

Ο μεγάλος Θουκυδίδης σημείωνε κατά την εξιστόρηση του Πελοποννησιακού Πολέμου ότι πολλοί άνθρωποι τού έλεγαν αντίθετες εκδοχές για τα ίδια πραγματικά γεγονότα.

Γιατί το αναφέρω αυτό; Γιατί ο Κ. Σημίτης προσπάθησε – στο τελευταίο του βιβλίο – να μας παρουσιάσει τη δική του σχετική και «υποκειμενική αλήθεια» για ορισμένα πραγματικά περιστατικά, τα οποία σφράγισαν την οκταετή του πρωθυπουργία.

Του
Γρηγόρη
Καλφέλν
kalfelis@law.auth.gr

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει εξ αρχής να αναφέρω ότι ήταν εντελώς επικίνδυνες οι «πολιτικές» κριτικές που ασκήθηκαν στο επίμαχο βιβλίο από ορισμένους ιεράρχες, γιατί

αποκαλύπτουν ότι οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν καμία σχέση με την ανώτερη ηθική κουλτούρα του χριστιανισμού στην οποία είχε αναφερθεί και ο Γκαίτε.

Στον ίδιο βαθμό ήταν αβάσιμες και οι εμπαιθείς κριτικές που ασκήθηκαν στο ζήτημα των Ιρίων, γιατί είναι ωφέλιμο να γνωρίζουμε έγκαιρα το ιστορικό παρελθόν, ώστε να μπορούμε να σχεδιάζουμε καλύτερα το μέλλον.

Όμως, ο Κ. Σημίτης «αποδεικνύει» ατυχώς (με κάποιες αναφορές) ότι είχε αποκοπεί – τον τελευταίο καιρό – από την κοινωνία και ζούσε απομονωμένος στον δικό του «γυάλινο κόσμο».

Υπ' αυτήν την έννοια έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η εκπληκτική του αναφορά στα αίτια της ήττας του σημερινού κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης στις εκλογές της 7ης Μαρτίου 2004. Συγκεκριμένα προσδιορίζει ο πρώην Πρωθυπουργός «ότι το παιχνίδι δεν είχε οριστικά κριθεί πριν από τον προεκλογικό αγώνα»!

Με αυτή την περίεργη αναφορά ο πρώην Πρωθυπουργός αποκαλύπτει ατυχώς ότι δεν θέλησε να κατανοήσει τις βαθύτερες διεργασίες που οδήγησαν στην επίμαχη εκλογική παύλεθρία.

Δηλαδή, τι δεν θέλησε να «δει» πιο εξειδικευμένα ο Κ. Σημίτης; Καταρχήν, δεν θέλησε

ΕΧΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ

ενδιαφέρον η εκπληκτική του αναφορά στα αίτια της ήττας του σημερινού κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης στις εκλογές της 7ης Μαρτίου 2004

να παραδεχθεί ότι στις εκλογές της 7ης Μαρτίου πητήθηκε ένα κλειστό μοντέλο πολιτικής (και κομματικής) εξουσίας, το οποίο δεν παρήγαγε τα τελευταία χρόνια ούτε πολιτική ούτε ιδεολογία.

Επιπλέον, ο πρώην Πρωθυπουργός δεν θέλησε να αποδεχθεί συνειδησιακά το εξής πράγμα: Ότι δεν προσπάθησε στοιχειωδώς να «συντρίψει» το συγκεκριμένο πρότυπο της κρατικής εξουσίας (που εκκολάπτει διαφθορά στα μεσαία κυβερνητικά επίπεδα, η οποία δεν ελέγχεται από τα πάνω).

Τέλος, ο Κ. Σημίτης δεν θέλησε να αντιληφθεί ότι το ΠΑΣΟΚ είχε αποξενωθεί από τις αγωνίες των φτωχών ανθρώπων (ακρίβεια, ανεργία) και δεν αντιλαμβανόταν το πολιτικό συναίσθημα το οποίο βίωναν οι πολίτες αυτής της χώρας. Δηλαδή, ότι δεν συμμετέχουν καθόλου στη λήψη των κρίσιμων αποφάσεων που τους αφορούν (Α. Giddens, Ο κόσμος των ραγδαίων αλλαγών).

Μάλιστα, όλα αυτά τα δομικά ελαττώματα

δεν θεραπεύθηκαν ούτε από την άνευρη συνταγματική αναθεώρηση, αφού το δημοκρατικό μας πολιτεύμα δεν ενισχύθηκε από κάποια στοιχεία «δημοψηφισματικού χαρακτήρα», όπως συμβαίνει στη Σουηδία, όπου οι πολίτες απέρριψαν το ευρώ, γιατί πίστευαν ότι δεν έπρεπε να διοικούνται από την απομονωμένη γραφειοκρατική ελίτ των Βρυξελλών.

Ωστόσο, σε αυτό το σημείο είναι αναγκαίο να διατυπώσω την εξής σημαντική παρατήρηση: Οι παραπάνω καταγραφές δεν πρέπει να μας οδηγήσουν σε μια αρνητική αποτίμηση της συνολικής εικόνας του Κ. Σημίτη.

Έτσι, ο πρώην Πρωθυπουργός είναι ο αρχιτέκτονας πολλών σημαντικών επιτευγμάτων (ΟΝΕ, Ελσίνκι), που ενίσχυσαν ουσιαστικά τη θέση της χώρας μας στο παγκόσμιο στερέωμα (και αυτό γίνεται ακόμη πιο φανερό, όταν διαπιστώνει κανείς την εμφανή αποδυνάμωση του διεθνούς status της Ελλάδας που προκλήθηκε από την πολιτική του Κ. Καραμανλή).

Επιπρόσθετα ο Κ. Σημίτης αποχώρησε από την εξουσία χωρίς να τον αγγίζει το στίγμα της διαφθοράς (και αφήνοντας ως παρακαταθήκη στην κοινωνία των πολιτών ένα τεράστιο έργο υποδομών, ανεξάρτητα αν το τελευταίο δεν καταίνεται ομοιόμορφα σε όλο το ελλαδικό πεδίο).

Ποιο είναι το συμπέρασμα από όλα αυτά; Το τελικό αποτέλεσμα είχε κριθεί πριν από τις εκλογές του 2004 και ο Κ. Σημίτης θα βοηθούσε περισσότερο στη διαμόρφωση μιας πιο σύγχρονης πολιτικής κουλτούρας αν έβλεπε την οκταετή του πρωθυπουργική θητεία με μεγαλύτερη αυτοκριτική «ματιά». Έτσι και οι πολίτες αυτής της χώρας θα συνήθιζαν πια να μην είναι απλοί «καταναλωτές της πολιτικής» (όπως έλεγε χαρακτηριστικά ο J. Baudrillard)!

Ο Γρηγόρης Καλφέλνς είναι καθηγητής της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ